

2. úkol

Úkol B: Přepište následující text do běžného pravopisu češtiny

[|| 'tsimɾman 'diktoval 'svou 'ɦru 'sou̯sɛdu 'padɛvjetovi || gɔɪʃɔ 'ʔuɔɲɛj
'poɔna:vratu 'sɔʔarktidi 'lɛzɛl 'sɛɔsilni:m 'za:ɲɛtɛm 'ɦorni:x 'tɛzd 'di:xatsi:x ||
'nɛpɾi:lɪz 'vzɛlani: 'vi:miŋka:ɾ 'zapisoval 'slova 'tak 'mɛxanitski 'jakɔjɛ 'slɪʃɛl
|| ʔaɔ 'nɛuvjɛdomovalɔsi zɛɔ 'ri:ma 'mu:zɛ 'smɪsɪ 'ɲɛkteri:x 'slof 'ʔu:pɪɲɛ
'zmɲɛɲɪt || 'napɾi:klat 'ʔɛmɔsɛ 'vɔdu:sletku 'nɛpru:xodnɛ: 'nosɲi: 'ducɪɪ
'zmɲɛɲi: 'vɔbɛ: || 'tagzɛ 'ma:ma 'viɲdɛ 'zɔnastɪdlɛ:ɦo 'tʃɫovjɛka 'jako 'ba:ba ||
'nɛbo 'za:da:lɪ 'naxlazɛni: 'tʃɫovjɛk 'lɛtɛŋku 'naɔmaltu || 'mu:zɛɔsɛɔmu 'klɪɲɛ
'sta:d zɛɔ 'pɾɪstane 'naɔbaltu || 'tsozɔɦo 'jɪsɛɛ 'nɛpocɛʃi: ||]

Pozn. Symbol ɔ označuje, že slova patří k sobě a tvoří jeden přízvukový takt.

Řešení

Cimrman diktoval svou hru sousedu Padevětovi, když u něj po návratu z Arktidy ležel se silným zánětem horních cest dýchacích. Nepříliš vzdělaný výminkář zapisoval slova tak mechanicky, jak je slyšel, a neuvědomoval si, že rýma může smysl některých slov úplně změnit. Například m se v důsledku neprůchodné nosní dutiny změnil v b. Takže máma vyjde z nastydlého člověka jako bába. Nebo žádá-li nachlazený člověk letenku na Maltu, může se mu klidně stát, že přistane na Baltu, což ho jistě nepotěší.

Úkol C: Z následujícího videa přepište do IPA to, co redaktorka (Barbora Tachecí) na začátku říká o svém hostovi až do doby, než vysloví jeho jméno (Petr Čtvrtníček). Je to asi v době 0:25, takže připište prvních 25 sekund tohoto videa.

<https://www.youtube.com/watch?v=MDNtc3L-vuw>

Soustředte se pouze na segmentální úroveň, tedy přepis hlásek. Nemusíte zohledňovat suprasegmentální vlastnosti (přízvuk, intonaci, členění slov do přízvukových taktů a intonačních skupin). Dejte však pozor na asimilaci znělosti, která probíhá na hranicích slov. Např. spojení slov *tak že* se běžně vysloví jako [tag ʒɛ] s asimilací [k]. Přepisujte to, co skutečně bylo řečeno. Není příliš vhodný postup si text nejdříve přepsat do běžného pravopisu a pak ho „převést“ do IPA. IPA není jen jiný pravopis, ale záznam toho, co kdo vysloví!

Řešení

[jɛ 'provokate:r ʔa 'mistifika:tor || 'ʔale 'předeʃi:m 'pru:kopni:k 'polititske:
'satiri 'fʊʃɛsku || 'propadlɔjiʊʔuʃ 'fʊʃɛske: 'soʒɛ || ʔa 'bil 'jɛɲni:m 'sɔpřvni:x
'kteɾi: 'tenɦle 'za:nɾ 'sɔvelki:m 'ʔu:spjɛxɛm 'ʔuvedli 'naɔɦivadle || 'ʔostatɦe
'jeɦo 'parodije 'zɔroku 'dva 'cisi:tsepjet || 'ʔiva:ɦku || 'kamara:de || 'mu:ʒɛʃ
'mluvit || gde 'zaza:ɾil 'spoletɦɦe 'sɔɦiɾi:m 'la:busɛm || 'bila veɦɛʔu:spjɛɦnou
'formou 'polititske:ɦo 'kabaretu]

Pozn.

['propadlɔjiʊʔuʃ] přepisuje pravopisné *propadl jí už*, ale Tachecí místo dlouhého [ji:] vysloví krátké [jɪ]

['jɛɲni:m] přepisuje *jedním*, ale Tachecí vysloví spíše ['jɛɲni:m] než ['jɛɲni:m]

Úkol D: V následujícím přepisu najdete chyby. Tyto chyby mohou být dány jednak nezvládnutím principů a zásad IPA a přepisu mluvené češtiny do IPA (jsou použity špatné značky), jednak nesprávnou (= neortoepickou/nespisovnou) výslovností (je zaznamenána výslovnost, která není ortoepická). Chyby nejsou v přepisu hlásek, nikoliv suprasegmentálních vlastností. Celkově je chyb 18. Slova přepište správně.

[|| 'ʔuprosřɛd 'ɦluboki:x 'lesu: 'sta:l 'ʔotprada:fna 'tajemni: 'ɦra:dɛk 'kerɛ:mu
 'ɦdɛ: 'ři:kalɪ 'vltʃi: || ʔuf 'dvana:ct 'panɛn 'v jɛm 'zmizɛlo 'bɛzɛ 'stopy ||
 'trɪna:tsta: 'mjɛla bi:t 'marɪʃka 'xudobnɛ: 'jɛftʃɛ 'z ɦor || 'stalo sɛ zɛ 'marɪʃka 'f
 cɛɣ ɦluboki:x 'tɛmni:x 'lesi:ɣ 'zablouďɪla ʔa 'doʃla ʔaf 'g vltʃi:mu 'ɦra:tku ||
 tam 'bɪla 'podrobɛna 'krutɛ: 'zkouʃtɛ 'natpřirozɛni:ɣ 'sil 'kterɛ: 'na za:mjku
 'si:dlɪɪ ||]

Chyby:

- [ʔuprosřɛd] > [ʔuprostřɛd] (chybí znak / zjednodušená výslovnost)
- [ʔotprada:fna] > [ʔotprada:vna] (špatný znak)
- [kerɛ:mu] > [kɛrɛ:mu] (nespisovné zjednodušení výslovnosti)
- [vltʃi:] > [vltʃi:] (chybí diakritika pro slabičnost)
- [ʔuf dvana:tst] > [ʔuz dvana:tst] (chybná asimilace na rozhraní slov)
- [dvana:ct] > [dvana:tst] (chybný znak pro afrikátu)
- [stopy] > [stopɪ] (chybný znak, ovlivněno pravopisem)
- [trɪna:tsta:] > [třɪna:tsta:] (chybí diakritika pro neznělé ř)
- [mjɛla] > [mɲɛla] (tzv. moravská (nespisovná) výslovnost slova *měla*)
- [ɦluboki:x] > [ɦluboki:x] (chybný znak – české *h* je znělé)
- [lesi:ɣ] > [lɛsi:ɣ] (chybný nebo nevhodný znak – české *e* je otevřenější)
- [zablouďɪla] > [zablouɲɪla] (chybný znak, ovlivněno pravopisem)
- [g vltʃi:mu] > [k vltʃi:mu] (nespisovná asimilace na rozhraní slov)
- [krutɛ] > [krutɛ] (je zde navíc diakritika pro slabičnost)
- [zkouʃtɛ] > [skouʃtɛ] (chybný přepis výslovnosti, ovlivněno pravopisem)
- [natpřirozɛni:ɣ] > [natpřirozɛni:x] (dvě chyby: 1) chybný znak, 2) chybná asimilace znělosti na rozhraní slov – hláska [ɣ] jako znělá varianta [x] se objevuje jen na rozhraní slov jako výsledek asimilace)
- [za:mjku] > [za:mku] (chybný znak)

Úkol E: Přepište do IPA prvních pět sekund tohoto videa:

<https://www.youtube.com/watch?v=zyup0YlKcVw>

Vaše řešení

[|| ha'lo: || 'jina 'laŋgu na'itp^{va} le.o'naɹ di 'oska ||]

[Halo: ma_langu nitva leonardi_oska]

[halo: ma laŋgu naritwa leonardi oska]

[xalo: nɛlaŋgunajopa leonardi oska:]

[|| xa:lo: iɲalangua: iɲaljoska: ||]